

Posudek oponenta bakalářské práce

Nikola Kořenková: Kutnohorský antifonář z pražské dílny Valentina Noha

Předložená bakalářská práce je věnovaná jednomu z kutnohorských rukopisů z doby největšího rozmachu Kutné Hory. Rukopis, uložený dnes Národní knihovně ČR, byl sice znám, ale doposud nebyl odborně zpracován. Rukopis je jako jeden z mála přesně datován 1471.

Práce je velice dobře strukturována. Po povinné kapitole věnované kritickému přehledu literatury (zde autorka uvádí vše podstatné. Zmíněn je však v pracích pojednávajících o hornictví, neboť na celostranné iluminaci je zobrazena těžba stříbrné rudy. Připomenut je také v člancích věnovaných zakoupení celostranné iluminaci na aukci.

Další kapitola pojednává o tvůrcích výzdoby rukopisu a o okolnostech jeho vzniku. Zde autorka práce jednoznačně prokázala objednavatele rukopisu (členové literátského bratrstva snad při kostele sv. Jakuba), kteří jsou zobrazeni a někteří identifikováni na úvodním foliu. Následně svoji pozornost soustředila na osobnost Valentina Nohy – iluminátora rukopisu. Prostudovala všechnu dostupnou literaturu. Vznik díla se N. Kořenková pokusila vřadit do dobových historických a uměleckých souvislostí. Zde se zákonitě dopustila řady zjednodušení. Zcela se vyhnula otázkám konfesionalizace. Myslím, že více měla akcentovat náboženské rozdělení země, což zvláště v Kutné Hoře jako významném utrakvistickém městě hrálo důležitou roli. Podrobněji měla zmínit debatu o dvorském umění za vlády Jagellonců (Pešina, Hořejší, Vacková). Opomíjí také některou novou literaturu (sborníky z konferencí vydávané lipským GWZO či Fajtův průvodce kutnohorskou výstavou jagellonského umění). Za poněkud zbytečný považuji velice zjednodušený exkurz do historie kutnohorského kostela sv. Jakuba. Naopak jsem přivítal zmínky o literátském bratrstvu.

Odborně nejpřínosnější a textově nejrozsáhlejší je kapitola věnovaná výzdobě antifonáře. Zde autorka prokázala dobré poučení přednáškami doc. Viktora Kubíka. (metodický přístup, popis výzdobných prvků rukopisu). Detailně se věnuje jednotlivým iluminacím. Prokázala zde i dobrou znalost ikonografie. Oceňuji schopnost odborného popisu a výtvarné analýzy výzdobných prvků.

V závěru pak Nikola Kořenková syntetizuje své poznatky.

Poznámky:

s. 26 – K záměrnému historismu jagellonské doby (odkaz na dobu Karla IV.) jsem věnoval v německy psaném článku *Renovatio regni...* v norimberském sborníku. Tyto teze pak druhotně převzal prof.Kuthan.

s. 27 – Mistr Křivoklátského oltáře je malíř, nikoliv sochař!!!! V kapli jsou postavy českých zemských patronů v podobě sochy, ale rozhodně nepatří k tomu nejlepšímu, co v této době bylo vytvořeno.

s. 47 – není pravda – „Tento výjev přibližuje středověký život, kterým se v té době výtvarné umění jen málo kdy zabývalo“. Naopak hornické práce nacházíme velice často (viz saský Annaberg – díla Hanse Hesseho)

s. 68 – Ikonografie Krista ve vinném lisu má poněkud bohatší ikonografii, než uvádí autorka a je mu věnována bohatá ikonografická literatura.

Práce má dvě kvalitativně rozdílné části. Zatímco v kapitolách věnovaných historickému a uměleckému kontextu doby se autorka dopustila řady zjednodušení a nepřesností, pak v druhé části prokázala velmi dobrou schopnost uměleckohistorického popisu a formální a stylové analýzy a dobrou znalost ikonografie.

Práci doporučuji k obhájení a navrhuji hodnocení velmi dobře

V Praze, dne 11.8.2022

prof. PhDr. Ing. Jan Royt, PhD., DSc.